

Tisztelettel köszöntjük
a pedagógusnap
alkalmából
az óvodák,
az általános iskola
és szakiskola
nevelőit, oktatóit!

Közigazgatási fórum Jászfényszarun Kuncze Gábor belügyminiszterrel

Május 12-én Kuncze Gábor belügyminiszterrel találkoztak a jászfényszarui Városházán a régiókbéli polgármesterek, a képviselő-testület tagjai és a helyi intézmények vezetői. A miniszter úr kíséretében jelen volt Dr. Kis Zoltán államtitkár, országgyűlési képviselőnk. Győríné Dr. Czeglédi Márta polgármester köszöntő szavai után Kuncze Gábor részletesen szólt a közelmúlt és napjaink történéseit befolyásoló okokról, s a helyhatóságokat érintő legfontosabb kormányzati döntésekről.

A miniszter úr elmondta, mára bebonyosodott, hogy az önkormányzati rendszer helyes döntés volt annak idején. Ez a rendszer működőképes, nagyfokú önállóságot adott a településeknek, többségében feltárta a helyi kezdeményezések, a helyi ötletek, a helyi akarat, a helyi összefogás lehetőségeit. Megfelelő támogatási rendszer biztosításával rendkívül jelentősen fejlődtek az önkormányzatok itt a Jászságban is. A jogállami keretek kialakulásával párhuzamosan azonban nem születtek meg a gazdasági átalakítást segítő alapvető döntések. A költségvetés hiánya nem fedezhető belföldi megtakarításokból, ehhez külföldi hitelek igénybevételére lenne szükség, ami a külföldi fizetési mérleg további romlásával együttesen gyakorlatilag azt jelenti, hogy a magyar gazdaság

finanszírozhatatlanná válik. Ez mindenképpen elkerülendő. Ezért tartalmaz az idei költségvetés szigorításokat. Ennek szükségességét már korábban is mondogatták sokan, de a részleteket senki sem szereti. Hiszen a konkrét intézkedések mögött mindig megjelennek az egyes emberek, a különböző társadalmi érdekcsoportok, akiket mind-mind hátrányosan érint a dolog, ahogyan az önkormányzatokat is. Mindenki szigorúbb gazdálkodási feltételek közé került.

A helyhatóságokat érintő egyik korlátozás a hitelfelvételekre vonatkozik. Ezt a bevételekhez kell kötni, mert ha a hitel visszafizetésének nincsenek meg a feltételei, ez hosszútávon az önkormányzat esődjéhez vezet. Azzal is számolni kell, hogy 1996-ban sem kerülnek jobb pozícióba, az alapfeladatokat viszont el kell látniuk, szeretnének fejleszteni is, mert ezt várja tőlük a lakosság. Az államháztartási reform ezért nem halasztható tovább, ami azt jelenti, hogy az állam meghatározza, mely feladatokat vállal, s melyeket látnak el az önkormányzatok, s melyek azok, amelyeket elláthatnak, avagy ha nem, de igény van rá, akkor a civilszféra megoldja. Mindennek persze megfelelő kereteket kell biztosítani a szabályozórendszerben.

A céltámogatási rendszert továbbra is meg kell tartani, de azokat a fejlesztéseket kell elsősorban így módon támogatni, amelyek kisebb térségek, régiók problémáin segítenek.

Az önkormányzatok bevételeik 90 %-át a költségvetésen keresztül kapják, 10 % a saját bevétel országos átlagban. Az arányokon változtatni kellene, de újabb adókat kivetni nem lehet, hiszen sem a lakosság, sem a vállalkozók nem igen terhelhetők. Újra kell fogalmazni a feladatokat, a feladatokhoz hozzárendelni a megfelelő forrásokat. Sajnos ezen munkák előkészítése nem történt meg az elmúlt években, az elkövetkező nagyon rövid időszaknak a feladata. Bizonyára lesznek vitatott kérdések és gyökeres változásokat '96-ban bevezetni nem lehet.

Ezt követően kérdésekre válaszolt Kuncze Gábor. A polgármestereknek kiküldött március 12-i levelével kapcsolatban elmondta, hogy a 15 %-os létszámléépítést nem kötelező végrehajtani, csupán arra hívta fel a figyelmet, érdemes

áttekinteni a feladatokat, a végzett munkát, s jobb szervezéssel szűkebbre venni az apparátusokat. Az önkormányzatok vállalkozását illetően óvatosságra intett, hiszen nem a sajátjukat kockáztatják. Ellenben sokat tehetnek olyan környezet kialakításáért, amely vonzza, ösztönzi, élénkíti a vállalkozásokat. Hosszútávon ez előnyt jelenthet számára, pl. csökken a munkanélküliség, javulhat a szolgáltatás.

A Jászság települései részéről egyöntetű kérdés volt: várható-e a rendőrség létszámának növelése? A miniszter úr válaszában úgy fogalmazott, hogy pozitív változás csak akkor remélhető, ha a költségvetés képes erre többet áldozni. Hiszen a rendőrség jóvedelmi pozíciói, fejlesztési lehetőségei kimerültek. A hivatásos állományban több mint 2000 a betöltetlen álláshely. Itt akár valamilyen fokú létszámfejlesztés, akár egy 10 %-os bérfelállítás több milliárd forintot jelent. Erre most nincs pénz. De az sem lehet senkinek az érdeke, hogy ezt a munkát engedje lepusztulni. Ez bizonyára a közeljövő egyik fontos döntési pontja lesz.

A május 12-i fórum summázata Kuncze Gábor szavaival: bár átalakulások várhatóak, de a települések és a testületek önállósága az őket érintő döntések meghozatalában nem csökkenhet. Azonban 1996-ban nem lesz olyan bővülés, ami a lazítást megengedné.

A fentiekben tárgyalt fórum előtt Kuncze Gábor a Samsung jászfényszarui gyárába is ellátogatott, ahol aznap készült el az ötszázezredik színes tévé. Man Shik Lee elnök úr a jubileumi készüléket a belügyminiszter úrnak ajánlotta fel. Kuncze Gábor javaslatára azonban a televízió Jászfényszarun marad, a képviselő-testület dönti el: hová kerül majd.

Nem változtak, csak az évek teltek

Volt tanítóimmal, tanárainnal naponta találkozom és örömmel nyugtázom, nem változtak semmit, ugyanolyanok, mint iskolás koromban. Eközben az évek telnek és megdöbbenve fogadom a hírt: a kedves tanító néni, *Duciika néni* és férje, *Zsámboki László* tanár úr júniusban elköszönnek kollégáktól, gyerekektől, szülőktől. Nyugdíjasok lesznek.

Otthonukban az elmúlt évtizedekről beszélgettünk, visszatekintve a legelejére. Hogyan kezdte *Duciika néni* a pályát?

- 1958-ban érettségiztem, majd különbözeti érettségivel a jászberényi Tanítóképzőbe kerültem. 1959-ben kezdtem el a tanítói munkámat, mint gyakorlóéves, 1960-ban képesítővizsgáztam. 1966-ig a Kastély iskolában tanítottam. Pályám legszebb évei voltak ezek. Rengeteg fiatal házaspár építkezett akkor azon a környéken és nagyon jó kapcsolat alakult ki mind a szülőkkel, mind a kis tanítványaimmal egyaránt. Fiam születése után, 1966-ban a benti iskolába kerültem tanítani.

A '70-es évekre megint csak jó emlékekkel tudok visszatekinteni, mert úgy érzem, a tanításban ez volt a legtermékenyebb időszakom. Nagyon sok új pedagógiai próbálkozás került bevezetésre, aminek nagyon örültem és én is alkalmaztam. Mivel technikai eszközök nem álltak rendelkezésünkre, így maradt a tábla és kréta, mégis remekül tudtunk dolgozni. Mindenekelőtt fő céloom volt írni, olvasni, számolni megtanítani a gyerekeket, hisz mindennek ez az alapja, és a lényeg után jöhetett a „körítés”. Talán az akkori aktív munkám magyarázza, hogy 1980-ban Miniszteri Dícséretet kaptam. Nagyon szép időszaka volt pályámnak az 1974-től 1987-ig tartó úttörőcsapat vezetői munka. Tizenkilenc táborban voltunk férjemmel és fantasztikus élményeink vannak. A '80-as években kicsit elmaradtam a teljes óraszámú tanítástól emiatt, majd 1987-ben igazgatóhelyettes lettem. 1988 januárjától - sajnos *Zsámboki Zoltán* betegsége miatt - megbízott, július elsejétől kinevezett igazgatóként dolgozom. Ha erre az időszakra visszagondolok, azt kell mondanom, rendkívül nehéz volt. A rendszerváltásból eredően minden téren rengeteg változáson estünk át. Viszont nagyon szerencsésnek is mondhatom magam, mert az önkormányzattal, intézményvezetőkkel sikerült nagyon jó kapcsolatot tartanom. Ígéreteim földön járók voltak, sikerült is közösen megvalósítanunk: uszoda, tornaterem,

bitumenes pálya. Nagy jelentőségű városunk életében a szakiskola. Ezen kívül még azért is szerencsés vagyok, hogy a férjemmel egyszerre kezdjük el a nyugdíjas éveket.

Laci bácsi testnevelőként tanított iskolánkban. Élsportolói országos versenyeken szerepeltek, többszáz oklevél és érem őrzi a volt diákok eredményeit. Minden tanévben rendezett bajnokság - legyen az háziverseny, úttörő olimpia, országos megmérettetés - a versenyzők neveivel, teljesítménnyel, helyezéseikkel együtt precízen vezetve ott lapulnak megannyi füzetben a tanár úr fiókjában. Egy pálya követhető nyomon belőlük, egy életmű ez a füzetcsomag.

- Világéletemben testnevelő tanár szerettem volna lenni. Érettségi után nem sikerült rögtön bejutnom a Testnevelési Főiskolára, sőt a tanári pályát is egy kis kényszerkötéssel, a mezőgazdasági ismeretek és gyakorlati szakon kezdtem. Egy év múlva jelentkeztem testnevelő szakra és két év elteltével megszereztem az oklevelet.

A testnevelés tanításának szeretete mellett mindig szívügyem volt a versenysport. Pályám kezdetén lovaskocsival, nyitott platójú teherautóval, kerékpárral jártunk a versenyekre. Tizenkét úttörő olimpián, számos országos versenyen szerepeltek a gyerekeim, ahonnan mindig sikerült egy-egy aranyéremmel hazatérnünk.

Nagyon büszke vagyok arra a tízegynéhány tanítványomra, akikből testnevelő lett. Úgy érzem, én is nagyon szerencsés vagyok, hogy a szakmám egyben a hobbim is.

- Tetszetek-e már gondolni a nyugdíjas napokra, vannak-e tervek, programok?

- Nincs még konkrét elképzelésünk, de bizonyára sok időt fogunk tölteni a két kis unokánkkal. Mindennapi teendőnk is annyi akad és biztos lesz még sok értelmes időöltés. Szeretnénk elmenni férjem hajdani diákvárosába, Pécsre, néhány napot eltölteni ott, pihengetni és az elmúlt évtizedekre visszagondolva, csak a szépekre, jókra emlékezni - fejezi be a beszélgetést *Duciika néni*.

Szívből kívánom, hogy sikerüljön jól a kirándulás és az előttük álló évtizedek szintén.

Fotó: *Rohoska Anikó*. Szöveg: *Szakaliné Hesz Katalin*

Dr. Tóth Zoltán 1975 novembere óta él és dolgozik Jászfényszarun körzeti - jelenleg háziorvosként. A képviselő-testület tagjai közül a legnépszerűbb címet mondhatja magáénak, hiszen a választások alkalmával a legtöbb szavazatot kapta.

- Doktor úr! Miért vállalta a képviselői munkát?

- Két évtizede lakom Jászfényszarun és úgy látom, hogy városunk nem fejlődik úgy, ahogyan egy városnak fejlődnie kellene. Bármerre jön be egy idegen a településre, nem tűnik fel neki, hogy városban jár. Mivel napról napra sok emberrel találkozom és ismerem a véleményüket, úgy gondoltam, fel tudnám vállalni a képviselői munkát az önkormányzatban, és a mindenki által ismert szerény anyagi lehetőségek ellenére, annak esetleges átcsoportosításával, részt tudnék venni elképzeléseik megvalósításában.

A városias Jászfényszaruért

- Mely bizottságokban dolgozik és mi a véleménye az ott folyó munkáról?

- A pénzügyi bizottságnak a vezetője vagyok, emellett a településfejlesztési, környezetvédelmi és az oktatási, művelődési, ifjúsági bizottságokban dolgozom. A pénzügyi bizottság elnökeként közvetlen tapasztalatom, hogy a központi finanszírozás nem teszi lehetővé terveink megvalósítását, így kénytelenek vagyunk a magunk erejéből megtalálni a lehetőségeket fejlesztéseinkhez. Aktívan bekapcsolódtam a *Pharmasol Gyógyszergyártó és Gyógyszerkereskedelmi Vállalat* önkormányzati tulajdonba kerülését előkészítő munkálataikba. Örömmel közölhetem, hogy a Deák téri gyógyszertár a szolgálati

lakással együtt már önkormányzati tulajdonban van.

Jelenleg a Fénydiszko működési bevételeiből szeretnék a kultúrház részére - a számunkra nem túl előnyös bérleti szerződés ellenére - nagyobb részt biztosítani.

- Mire gondolt, amikor megtudta, a legtöbb szavazat az öné?

- Bízom betegeim támogatásában, de igen kellemes meglepetésként ért, hogy rajtuk kívül igen sokan szavaztak rám. Világéletemben alapvetően volt, a munkámban is, hogy ha az ember vállal valamit, azt maximális erőbedobással, becsületesen végezze. Ezt a magammal szembeni elvárást próbálom az önkormányzati munkában is megvalósítani, s az emberek belém fektetett bizalmát megköszönni.

- Köszönöm a beszélgetést.

Szakaliné Hesz Katalin

„Hamar megtanultuk a munkát becsülni”

Hatszáz négyzetméteren és huszonhárom hektáron

Kiss Rudolf és felesége így számol be munkájukról:

- Mintegy 40 éve foglalkozunk növénytermesztéssel. Főleg a paprikára koncentráltunk. Február végén megkezdődik a munka. Rengeteg pénzünket felemészti a trágya megvásárlása. Ezután kezdődik a mag keltetése, előhajtás, a palánták kitűzdelése, a fóliasátor felhúzása. Körülbelül április elején vagy közepén kerül sor a kiültetésre. Mi hideg (nem fűtött) fólia alatt termesztünk. Jelenleg 5000 tő paprikánk van 600 négyzetméteren.

Nem szeretem a vegyszeres eljárásokat, de a levéltetvek ellen védekezni kell. Izzó parázsra váltába helyezett Unifoxot teszünk. A vegyszer tehát nem kerül közvetlenül a növényre, hanem csak a levegőbe.

Az értékesítés a budapesti piacon történik, ami fáradságosabb, de többet kapok az áruért, mint itthon. Hajnal 4-kor nyit a piac, már előző este el kell indulni, hogy helyet kapjunk.

A szezon akkor ér véget, amikor lefagy a paprika, de kezdődik a következő munka: a szár kiszedése, a fólia lebontása, rotációzás.

S hogy megéri-e? Egyáltalán nem lehet belőle meggazdagodni. Akkor miért csináljuk? Nyugdíjasok vagyunk mindketten, a kis kiegészítés jól jön. Van még 23 hektár földünk, de ezt a szövetkezet használja. Ekkora területet megművelni már nincs erőnk. Nem vagyunk már fiatalok, de ameddig fizikailag bírjuk, termelünk.

Karizs Pálék 23 hektáron gazdálkodnak, amely a kárpótlás során visszaigényelt, illetve a tagi földből tevődik össze.

- Három éve fogtunk ebbe a vállalkozásba, azóta minden energiánkat s minden pénzünket felemészti. Búzát, kukoricát, árpát, dinnyét, paradicsomot, burgonyát, tököt termesztünk. Ekkora földet kézi erővel megművelni lehetetlen, ezért nagyon sok mezőgazdasági gépet kellett vásárolnunk. Jelenleg gépparkunk traktorokból, ekéből, kultivátorból, tárcsából, szervetrágya- és műtrágyaszóróból, kukorica- és búzavetőgépből, permetezőből áll. Hatalmas befektetés volt ez, hiszen minden gépünk új.

Mivel kezdődik a szezon? A trágya beszerzése nagyon fontos. Az idén például 30 vagon kellett, s bizony ennek is 80 forint mázsája. A vetőmagok sem olcsók: pl. egy kg dinnyemag 11.600 forint, 60 kg vetőmagkukorica 28.000 forint és még sorolhatnánk. Rengeteg kiadás! A magvetés, a palántanevelés után jöhet a kiültetés, persze ez csak így elmondva egyszerű. Majd a műtrágyázás, különböző vegyszeres eljárások, növényfajtánként más és más módszer. Reggeltől estig kint vagyunk a földeken, dolgozunk minden nap. Sem vasárnap, sem szombaton nincs pihenés.

Kettőnknek a feleséggel együtt ezt nem lehet bírni. Az egész család energiája szükséges, s természetesen hatalmas kintartás, türelem. A gyerekek - lányunk, vejjünk, unokánk - szorgalmasan segítenek. Értük dolgozunk. Mi lerakjuk nekik az

alapokat, s ha akarják, tudják, ők majd folytatják. Emellett nagyon sok barát segítségére számíthatunk egy-egy nagyobb munkálatkor, mint például az ültetés. 20-25 fős brigád is összejön. Természetesen mi is visszasegítjük nekik. Napszámossal nem dolgoztatunk, anyagilag nem megengedhető számunkra.

A termést mi itthon értékesítjük. A búzát, kukoricát a szövetkezetben - előtte persze tisztítani, szárítani kell. Nagy segítség számunkra, hogy a betakarítást a szövetkezet bémunkában elvégzi. A dinnyét boltokban, kiskereskedőknél adjuk el, a többi termést szintén a helyi felvásárlótelepeken. Lehet, hogy jobban megérné, ha mi is elhordanánk piacra, de az egésznapos munka után erre már nincs erőnk. A kiadás-bevétel arányát nézve nyugodtan kijelenthetjük: nem éri meg. Túl sok jót nem remélünk ebben az évben. Hiszen 15.000 forint értékű mag ki sem kelt. Sajnos az időjárás sem a földművelőknek kedvez. Amikor mi fázunk odakint, hogyne fázna az aprócska palánta!

*

Beszélgetésünkéből kiderült, hogy a rengeteg munka, idegeskedés nem jár túl sok haszonnal. Miért csinálják mégis? „Ebbe születtünk, ezzel foglalkozunk évtizedek óta. Talán ha nem kaptunk volna paraszti indíttatást, soha nem tudna senki rávenni ekkora terület művelésére. Mert amit mi februártól októberig dolgozunk, az pénzben nem kifizetődő sem most, sem a közeljövőben.”

T. K. H.

A kert, ahol izsóp és kakukkfű terem

A Somogyi utca végén, egy kicsiny, szép parasztházban lakik Sági István bácsi. Először gyerekkoráról mesélt.

- 1907-ben születtem Jászfényszarun. Az I. világháború idején apámat az első mozgósításkor elvitték. Otthon maradt anyám velem és három öcsémmel. Valahogy élni kellett, anyám a zsidószlóba járt dolgozni, én pedig vigyáztam az öcsémre. Egészen másképp voltunk mi nevelve, hamar megtanultuk a munkát becsülni.

A térszöből nyugdíjba mentem 66 évesen, azóta foglalkozom virágokkal. Először rózsát kezdtem el szaporítani vadrózsából, majd egyre többféle virágot nevelgettem, tulipánt, kardvirágot, szegfűt. Ezt azóta is csinálom, látják, nem olyan nagy ez a kert, de nekem egész napra munkát ad.

Három éve kezembe került Maria Treben Isten patikája című könyve, s ennek tanulmányozása után kedvet kaptam ahhoz, hogy gyógynövényeket is termesszek. Először gyűjtöttem, majd olyan vetőmagboltot kerestem, ahol ezeknek a magjai kaphatók. Mostanra már a kertemből egész nagy részt erre használók.

Van itt izsóp, zsálya, bazsalikom, koriander. Ez itt a macskagyökér, nagyon jó nyugtató a szívre. A citromfűről azt írja a

könyv, hogy olyan a szívnek, mint testnek a kenyér. Több könyvem is van, ezekből tanultam meg, melyik mire való. Az aranyesővirág például nagyon jó a vesére. Az útifű, kakukkfű, ökörfarkkóró elsőrendű köhögéscsillapító, még szamárköhögésre is. A málna levele kitűnő teának főzve, mondjuk szederlevéllel keverve. Megtanultam, melyik növény melyik része mire használ. Nagyrészüket magam is kipróbálom. A hadifogság után a derekam fáj nagyon. Sokáig jártam vele orvoshoz, aztán kipróbáltam a fekete nadálytőt. A gyökereit alkoholban kizártam és a derekam bedörzsöltem vele. Azóta nem nagyon van ilyen problémám.

*

Pista bácsi búcsúzásunk előtt megemlítette, fájjalja a kosárkötés alapanyagának kipusztulását a Galga mederben. Aztán a kapu fölött visszatekintve még láttuk, hogyan igyekszik éveit meghazudtolóan a kertjébe a munkájához. Jó egészséget kívánunk neki!

Kovács László

„A múltat tiszteld s a jelent vele kösd a jövőhöz!”

Május 5-én városunk tanuló ifjúsága a jászok önmegváltásának 250. évfordulójára emlékezett. Az iskolai ünnepségen a jelenlévőket *Zsámboki Lászlóné*, az Általános Iskola és Szakiskola igazgatója köszöntötte, majd felkérte *Lantos Péter* tanárt, a „Jászfényszaruért” Alapítvány kuratóriumának tagját ünnepi megemlékezésének megtartására. A szónok a következőkkel kezdte beszédét: „A történelem a múlt gyökere, ebből emlékezhetünk, ebből ismerhetjük meg nemzeti létünket, a korábbi történetünket, merítünk erőt jelenre, jövőre...” A továbbiakban a jász nép eredetéről, a Zagyva völgyében történő letelepítésünkről, a királyoktól szolgálataikért kapott nemesi kiváltságaikról, ennek elvesztéséről és a példás összefogással megvalósult önmegváltásról szólt. A redemptiónak a Jászság gazdasági fejlődésére gyakorolt pozitív hatását is taglalta. Beszédét a következő gondolatokkal zárta: „Az elmúlt 250 év alatt a jászok szokásaiból még sokat megőriztek, de a magyarságból is sokat átvettek. Így vált a jász nép a magyar nemzet alkotórészévé.” Ezt

követően a Napsugár Gyermekszínpad tagjainak verses összeállításra következett. *Zsámboki Lászlóné* bejelentette, hogy a „Jászfényszaruért” Alapítvány a redemptió emlékére *Szelezcki Lajos* által készített rézdomborművet adományozza az iskolának, amely a szabad jászok területének címerét ábrázolja.

Mészáros László, az alapítvány kuratóriumának elnöke beszédében megemlítette, hogy az alapítvány első adománya nem kerülhetett volna méltóbb helyre, mint az iskolába. Kérte az ifjúságot, ápolják történelmi múltjukat és az iskolából kikerülve öregbítsék iskolájuk, településük jó hírnevét.

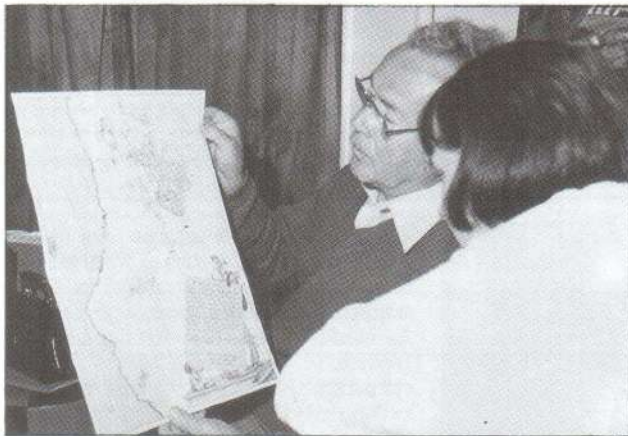
Nagy Sándor végzős diák társai nevében köszönte meg az alkotónak munkáját, az alapítványnak az adományt.

A program a Művelődési Házban folytatódott. A Napsugarak tagjai a Virágok üzenete című improvizációs játékot mutatták be. 10 órakor kezdetét vette a jászok és Jászság története témakörben 14 egyenként 5 fős csapat vetélkedése. A 11 fordulóból álló vetélkedő során a versenyzők sokoldalú felkészültségükről tettek tanúbizonyságot. A vetélkedőt vers betétek és a Szakiskola tanulói által készített ruhák dívatbemutatója színesítette. A végig szoros küzdelemben a VII. a osztály csapata (*Győri Boglár, Koós Kitti, Mészáros Zsuzsanna, Pető Zoltán, Török Gábor*) két ponttal megelőzte a VIII. osztály csapatát. Így ők és a Szakiskola tanulóiból álló csapat (*Dobák Zoltán, Felber István, Madarász Lívia, Oldal Zsuzsanna, Szalai Barbara*) képviselik városunkat a május 26-án Jászfényszarun tartandó jászsági döntőn.

A vetélkedő diákok emléklapot és könyvjutalmat kaptak. Kilenc csapat a Diákönkormányzat anyagi támogatásával június 3-án egynapos Jászságot megismerő kiránduláson vehet részt.

Városunk első redemptiós rendezvénye *Győriné dr. Czeglédi Márta* polgármester zárszavával ért véget, aki hangsúlyozta, hogy az ifjúságnak szóló rendezvény, mint az önmegváltás, széleskörű összefogással valósult meg. Megköszönte a rendezvényt támogatók, segítők népes taborának munkáját, tevékenységét.

Tóth Tibor

Kétszázéves térképek, fiatal huszárok...

Ritka pillanat Jászfényszarun (baloldali képünk). A megyei levéltárban őrzött kéziratos térképeket szemlélhettük április 28-án a Városi Könyvtárban, ahol *Czegény Istvánné* levéltárigazgató-helyettes tartott előadást Bedekovich Lőrinc térképész életéről, munkásságáról, akit a Jászság hites földmérőjeként tisztelünk.

*

Varga Gábor fotója Kiskunhalason készült május 6-án. Itt rendezték meg a redemptiós ünnepségek országos megnyitóját, ahol mindazok a települések képviseltették magukat, amelyek 250 évvel ezelőtt visszavásárolták szabadságukat. A jászfényszarui küldöttséget *Győriné Dr. Czeglédi Márta* polgármester, *Győri János* alpolgármester és *Mészáros László* jegyző vezette.

Látványos, gazdag program részesei lehettünk. A Bábolnai Lovasokat (képünkön) a Jászberényi Bandérium követte, korhű ruhába öltözött lovasaik vitték a jász települések zászlait a város föterére, az ünnepség egyik helyszínére. *Dr. Tabajdi Csaba* államtitkár köszöntője után *Dr. Bellon Tibor* egyetemi docens történelmi előadását hallhattuk a redemptióról. A Gyűjtemények Házában „A redemptió szerepe a Jászkunság fejlődésében” című történelmi kiállítás igazán ámulatba ejtette a látogatókat. Az ünnepi műsorban fellépett a jászberényi Barkóca Együttes is, köztük *Harmath Dorottya* és *Török Szilárd*. A Közösségi Házban kiállításon mutatták be a „Szülőföldem a Jászkunság” c. képzőművészeti pályázat legjobb alkotásait. *Berze Éva* munkáját oklevéllel jutalmazták.

HÚSVÉT ELŐTTI TÖRTÉNET

Április 7-én a Bedekovich Népfőiskolai Társaság hagyományörző programja keretében a tojásfestés módjaival ismerkedtek az érdeklődő felnőttek és gyerekek. A felső képen visszalrajzolják a mintákat, lent a hagymahéjjal festett, különféle növények leveleivel díszített kész alkotások láthatók. A hangulatfestés sem maradt el, Horváth Mihály hegedűjátéka zengte körül a munkába feledkező résztvevőket.

LOCSOLÓBÁL - 1995

Április 16-án a húsvéti ünnepekhez kapcsolódó locsolóbált rendeztek a Fénydiskó jelenlegi üzemeltetői a Művelődési Házban. Bár a locsolkodás elmaradt, ennek ellenére jól érezték magukat mindazok, akik eljöttek a vasárnapi összejövetelre.

Az ízletes vacsora után - kívánság szerint sertés- vagy pacalpörkölt - kezdődött az igazi táncmulatság. A zenét, mint mostanában minden jelesebb rendezvényen, a *Golf együttes* szolgáltatta; s mikor ők kerültek egy-egy jól megérdemelt pihenésre, a diskós gondoskodott a hangulat éltetéséről. Fáradozását siker koronázta.

Igazán kellemes, már-már fergeteges hangulatban tölthették az estét a kedves vendégek. S a felhőtlen mulatozás mellett volt egy nagy tanulsága ennek az estének: a diskó rendezői is tudnak színvonalas szórakozást biztosítani az idősebb korosztálynak! Köszönjük nekik!

Tóthné K. H.

FEHÉR VASÁRNAP

Az idén 54 gyermek részesült elsődlozásban. Ősz óta készültek erre a nagy eseményre, szombatoként a temetői kápolnában volt a felkészítés, az oktatás. Az őrangyal szerepét olyan gyerekek vállalták, akik már korábban voltak elsődlozók. Ők kísérték el társaikat az oktatásra, áldozáskor pedig az oltárhoz is.

Április 23-án a Plébánia udvarán gyülekeztek a gyerekek, onnan vonultak ünnepélyesen a templomba. A szentmise a keresztelési fogadalom megújításával kezdődött. A szertartás a szentmise után szeretetreggelivel és az elsődlozási emléklapok kiosztásával zárult.

GYERMEKNAPRA

Szelezcki Lajosné Varga Gertrud készítette a fotókon látható bábfigurákat. Igazi mesebeli látvány, amellyel köszöntünk minden kis és nagy gyereket.

Új játszótér lesz

Az Orvosi Rendelő környékén lakók május 7-én társadalmi munkában készítették elő a területet, ahová Szilágyi Dezső faragó népi iparművész által készített játszóeszközök kerülnek majd. Bizonyára sok gyerek örömeire.

Gordon-tréning után

Április 29-én a népfőiskola szervezésében lezajlott Gordon-tréning (szülői) várva várt visszatérő foglalkozása nagyon jól sikerült. Csaknem teljes létszámban megjelentek a résztvevők és ki-ki beszámolt eddigi próbálkozásairól, sikereiről vagy éppen kudarcairól. Az ősz folyamán tervezzük, hogy újabb szülői csoportot indítva később létrehozzunk egy Gordon-klubot...

T. B. É.

Az egészség érték!

FOG: ADJUNK Dentocart!

A betegségek többsége az életmód függvénye. Számos tudományos vizsgálat igazolta, hogy a helyes életmódnak sok-sok betegség megelőzésében jelentős szerepe van. A népbetegségek számító fogszuvasodás kialakulásáért is elsősorban a helytelen életmód tehető felelőssé.

Az óvodákban és az iskolákban rendszeresen végzek csoport-, ill. osztályvizsgálatot, így jól tudok tájékozódni gyermekeink fogainak állapotáról. Sajnos lehangoló az a kép, amiről a gyermekek nyitott szája árulkodik. Már az óvodában a nagycsoportosoknál sok a szuvas fogú gyermek, és nagy öröm, ha az iskolások között akad egy-egy ép fogazatú diák. Mit tehetünk?

A szuvas fogakon már csak a fogorvos segíthet, vagy már ő sem. Nemsokára talán a pénztárcánk is bánja, ha erre a megoldásra kényszerülünk. A megelőzés jelentené a baj orvoslásának igazi kulcsát. A fogbetegségek megelőzése három alap pilléren nyugszik: helyes táplálkozás, gondos szájápolás és fluoridok alkalmazása.

Az édesanya felelőssége már áldott állapotban elkezdődik, amikor a magzat tejfogainak fejlődése, meszesedése érdekében változatosan táplálkozik és a tejtermékek mellett friss gyümölcs és főzelékfélék is gyakran terítékre kerülnek. A fogbetegségek megelőzése szempontjából is fontos a csecsemő szoptatása, hiszen a szopáskor végzett izommunka az állcsontok, a rágóizmok és a fogak harmonikus fejlődésének előfeltétele. A jól szopó csecsemőt ne teáztassuk! Ne cukrozzuk a gyümölcslevet, gyümölcspepet, sőt a gyári tápszert sem!

A főzeléket kanálból etessük, utána pohárból kínálunk vizet. Nagyon káros, rossz szokás, hogy a gyermek keze ügyében van az édes itókával teli üveg, amivel ő saját magát kiszolgálja. Így a cukros oldattal hosszú ideig érintkező fogacskák könnyen elromlanak, letéreznek.

A növekvő gyermek étrendje tartalmazzon sok főzeléket és tejterméket! A nyers zöldségek és a rágnivaló gyümölcsök is jó barátai az ép fogaknak.

Sajnos gyermekeink a kívánatos cukormentesség többszörösét fogyasztják. A legtöbb kárt a cukorkák, nyalókák okozzák, mert hosszú percekig fenntartják azt a cukros-savanyú közeget, amely a fogszuvasodásért felelős kórokozók kedvelt élettere.

A gondos szájápolás szokássá válása szintén a szülő felelőssége. Az első fogkefe legyen puha (max. 2 cm hosszú), műanyag szálú! Fogkrém csak akkor adjunk, ha már tud öblíteni! Legelőször erre tanítsuk meg! Előbb víz nélkül, levegővel, játékosan gyakoroltassuk az arc felfúvását! Ahhoz, hogy a fog ne maradjon lepedékes, szülői segítségre van szükség 5-6 éves korig. Hangsúlyozom, a szülői példamutatás mindennél hatásosabb!

A fluoridok alkalmazása teheti még eredményesebbé a fogmanók ellen vívott harcot. A fluoridok kalciummal együtt a csontok és a fogak nélkülözhetetlen építőelemei. A fogzománcba beépülve ellenállóbbá teszik a fogat a szuvasodással szemben. Az élelmiszerek csak kis mennyiségben tartalmaznak fluort, így ezek legfőbb forrása az ivóvíz marad. Sajnos, Jászfényszaru ivóvizének fluorid tartalma igen alacsony (0,11 mg/l), ezért már csecsemőkortól ajánlott a fluor pótlása. Erre a DENTOCAR tableta a legalkalmasabb. Csecsemők és kisdetek részére porrá törve, kevés folyadékkal célszerű adagolni. A nagyobb gyerekek étkezés után jó ha szétrágják és a szájukban tartják, hogy védő hatását helyileg is kifejthesse. Jelenleg az óvodákban és az iskolákban a gyerekek térítésmentesen jutnak Dentocarthoz. Ez év szeptembertől gyermekként, havonta kb. 20-25 forintba kerül majd, ha a szülő biztosítani szeretné gyermeke megfelelő fluor-pótlását.

Természetesen a fluor nem csodaszer! Csak alapos szájápolással és egészséges táplálkozással együttesen hatásos a betegségek megelőzésében!

Dr. Kocsis András

Logopédus itthon

Az alsó tagozatos iskola tornaterme felletti kis szobában megindult a logopédiai gondozás Jászfényszarun. Heti két alkalommal jár ki Jászberényből *Benke Mária* és *Bartusné Major Ágnes*. A megelőző szűrés alkalmával 63 kisgyerek beszéde bizonyult problémásnak, ezek közt az aktuálisan hiányzó ill. akik már rendszeresen eddig jártak Jászberénybe, nem szerepelnek.

Ha valakinek a beszéde nem megfelelő, az arra épülő készségek (olvasás, írás, helyesírás, értő olvasás, fogalmazás stb.) is problémásakká válnak. A beszédzavarok okozta lelki sérülések egy életen át elkísérhetik gyermekeinket. Megjelenik az iskolai kudarcélmény, melynek követ-

keztében főleg beszédhelyzetben szorongóvá válhat a gyerek, vagy éppen kisebb-nagyobb „rosszkódásokkal” próbálja elensúlyozni hiányosságát. Képességein alul teljesít és valószínűleg nem szereti meg az olvasást, ezért könnyebb, értéktelenebb szórakozás után nézve leragadhat a tv, video előtt, melynek káros hatásairól egyre többet olvashatunk, hallhatunk.

A gondozásért fizetni kell és így csak kb. 20 fő részeseülhet szakszerű ellátásban. További 14 szülő vállalta, hogy havonta gyermekével együtt tanácsadón vesz részt (erre is van lehetőség) és irányítás mellett otthon gyakorolnak rendszeresen.

Hosszú távon is jó lenne megoldani ezt a pedagógiai szakszolgáltatást oly módon, hogy minden rászoruló gyermek részese lehessen a fejlesztő foglalkozásoknak.

T. B. É.

Röviden...

Nyári népművészeti - kézműves tábor szervez a Bedekovich Népfőiskolai Társaság. Időpontja: július 17-21-ig, helye az általános iskola és szakiskola termei. A táborban népi mesterségeket (fazekas, bőrműves stb.) ismerhetnek meg az érdeklődők. Saját alkotások készítésére is nyílik lehetőség.

*

Német nyelvtanfolyamot szervezett a Népfőiskola és a Művelődési Ház. Az intenzív oktatás napi három órában történik június 20-tól 30-ig és július 3-tól 7-ig.

*

Miért biztonságosabb a gépi lottó? A gépi lottón a fogadónak csak egyszer kell bejelölni a számokat. A szelvény egy példánya a fogadónál marad, egy a lottózóban, egyet pedig továbbítanak, ami biztos, hogy megérkezik a lottóigazgatóságához, sehol nem kallódik el.

HIRDETMÉNY

Jászfényszaru Város Önkormányzata pályázatot hirdet a Jászfényszaru, Dobó Katalin úti záportó kialakítása és járulékos munkáinak kivitelezésére. A feladat részletes kiírása átvehető a Polgármesteri Hivatalban Morvay Ferentől 5000,- Ft pályázati díj befizetése ellenében.

A pályázatok benyújtásának határideje: **1995. június 15., 16 óráig.**

Borítékolt és eredményhirdetés 1995. június 16-án de. 9 órakor a Polgármesteri Hivatal tanácskozótermében.

Áprilisi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Balogh Réka (Farkas Ida), Czeczulics Zoltán (Varga Marianna), Kun Réka és Kun Vivien (Nagy Margit), Ocskó Sós Dorottya (Palócz Erzsébet), Tóth András (Gombkötő Klára), Tóth Krisztián (Bódis Mária).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Radics Renáta és Szénási Zsigmond.

ELHUNYTAK:

Deák József (85), özv. Dobák Imréné Kiss Erzsébet (73), Dobák Pál (73), özv. Ézsiás Sándorné Palla Rozália (83), Fábíán István (57), Hadnagy János (75), Radics Józsefné Csámpai Margit (59), Rusai Vendelné Ézsiás Mária (73), Sinkovics Imre (83).

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik feleségem, édes-
anyánk, nagymamánk, dédma-
mánk

RUSAI VENDELNÉ
temetésén részt vettek, virá-
gaikkal, koszorúikkal fájdalom-
ukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk a roko-
noknak, szomszédoknak, ismer-
ősöknek, akik férjem, édesapánk,
nagypapánk

FÁBIÁN ISTVÁN
temetésén részt vettek, koszo-
rúikkal, virágaikkal fájdalom-
ukat enyhíteni igyekeztek.

Felesége és családja

Hálás szívvel mondunk köszö-
netet mindazoknak, akik

PÁL JOACHIM
temetésén részt vettek, együtt-
érzésüket kifejezték, sirjára
koszorút, virágot hoztak.

A gyászoló család

Helyesbítés

1995. áprilisi számunk 2. oldalán a
„Tájékoztató az önkormányzati munkában
résztevők tiszteletdíjáról” c. írás 2. hasáb 3.
bekezdése helyesen: *A képviselő-testület úgy
döntött, hogy a képviselőt bizottsági mun-
kájáért külön tiszteletdíj nem illeti meg.* - A
hibáért a szerző és olvasóink elnézését kér-
jük.

Gépi lottó

a Művelődési Házban.

Nyitva: keddtől csütörtökig
9-18 óráig, pénteken 9-15 óráig.

A Jászok Egyesülete lapunk idei nyere-
mény pályázatára felajánlja **PALUGYAY**
IMRE: A jász-kún kerületek... című
könyvének két példányát. **Értéke köteten-
ként 1200,- Ft.**

Gyűjtse! Nyerhet! - 5

Útba esik jövet-menét
a Takarékszövetkezet!

Mit rejt a ládafia? (XIX.)

Márkus Mária 1934-ben nyitotta meg magánóvodáját Jászfényszarun. Az 55 évvel ezelőtti felvételt Harangozó Imre (Jfsz., Széchenyi u. 6.) juttatta el szerkesztőségünkbe. Kívánjuk, még sokan, sokáig magukra ismerjenek! Örömmel vennénk, ha az egykori óvodások közül valaki az óvónéniről is mesélne lapunk olvasóinak.

Jászfényszaru új telefonszámai

Polgármesteri Hivatal	Orion ABC	422-189
Titkárság (polgármester, jegyző)	TÜZÉP-telep	422-213
Hatósági csoport	SAMSUNG	422-233
Pénzügyi csoport		és 422-299
Orvosi Rendelő	Jászfény Kft.	422-930
Fogászat, gyermekorvos	Thermotechnika Kft.	412-999
Dr. Lakatos Béla	Activa Kft.	60/389-311
Dr. Tóth József, Dr. Tóth Zoltán	ZENIT	412-786
Pandula Egon Gyógyszertár	Kaszinó Étterem	422-134
Szent Anna magánpatika	Vasútállomás	422-136
Rendőrség	Béke Tsz	
Plébánia Hivatal	Iroda	422-152
Posta	Felvásárló telep	422-151
Posta (hivatalvezető)	Gépműhely	422-161
Általános Iskola	Szombrétó Kft. (Kalapüzem)	422-119
GAMESZ	Száritó	422-143
Művelődési Ház	Takarékszövetkezet	422-156
Idősek Klubja (Bajesy-Zs. u.)	FEDOSZ	422-168
ABC Áruház	DIAMANT-HUNGARY	422-530

Körzetszám: 57, kivéve a rádiótelefonok esetében.

Értesítjük a szülőket, hogy az óvodákban a beiratkozás június 6-16-ig történik.
Óvodavezetők

BIOSZOLÁRIUM:

hogy bőre évek múlva is sima és ránctalan legyen!

Új, lecserélt bioszolárium csövekkel továbbra is várom a
természetes, napbarnította szín szerelmeseit.

Még mindig: 1 perc = 10,- Ft. Kedvezményes bérletakció!

Tamuscé Barna Valéria kozmetikus

Eseménydús nap a fényzarui Sportpályán

Május 1-jén nagyszerű majális volt a Sportpályán. A Pávakör és a cigány együttes zenés megnyitója után lovasbemutató következett. A karatésok látványos önvédelmi és formagyakorlatait mindenki szíves-örömmel nézte, a tőrés technikái és egyéb produkciókat csak az erősebb idegzetűek. A különféle ügyességi versenyek mellett nem árválkodott a kézilabda-pálya sem, a kispályás focimeccsek csapatai közül az Ex Vorosilov nyerte a Május 1. Kupát. A zenekarok bemutatójának - s a majálisnak - csak a májusi zápor vetett véget. A rendezvény tombola-bevételét a mozgássérültek támogatására ajánlották fel.

Egy kicsi, de nagyszerű csapat

Sikereikről, eredményeikről már többször hírt adtunk, ideje, hogy bemutassuk a jászfényzarui kempo-karate csapat tagjait. Álló sor: Sütő Orsolya, Harmath Éva, Kovács János, Török Tamás, Pál Arnold. Ülő sor: Koczka Nándor, Móczó József, Buzás Gyula (mesteredző), Koczka Károly, Agócs Zsuzsa.

Cigány kisebbségi kultúracsoporthoz alakult

A jászfényzarui Cigány Kisebbségi Önkormányzat Kulturális Bizottsága az 1995. május 2-án megtartott ülésén megalakította a cigány kisebbség kultúracsoporthoz 26 fővel. A kultúracsoporthoz vezetője Farkas Lajos és Farkas Gyula lett.

A csoport fő feladatának tekinti a hagyományörzést, az 1960-as években működő cigány kultúracsoporthoz repertoár-

jának felelevenítését. Első munkájuk Farkas Lajos naiv költő „Keserű szerelem” című drámájának színpadra vitele, amelynek próbái már folynak a helyi Művelődési Házban, heti egy alkalommal, kedden.

A kultúracsoporthoz működésére különböző pályázatokat nyújt majd be a Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

Radics Félix

LABDARÚGÁS

Eredmények:

Jászfényzaru-Tiszajenő 4:2. Gólokkal kellett volna nyernünk. A biztos vezetés után a végére majdnem szoros lett. Ifi: 10:0.

Jászárokszállás-Jászfényzaru 3:1. A megilletődött csapat csak vereséget ért meg. Ifi: 0:3.

Jászfényzaru-Jászdózsa 4:2. Javuló csapatjáték és több jó egyéni teljesítmény alapján értékes győzelem született. Ifi: 4:0.

Jászágo-Jászfényzaru 0:1. A tavaszi szezon legjobb játékát nyújtotta az együttes. Végre egymásért is küzdöttek a fiúk. Az ilyen összefogás és hozzáállás biztató lehet a tavaszi szezon utolsó három mérkőzése előtt. Ifi: 0:0.

A tabellán mindkét csapatunk a 8. helyen áll. M. F.

Elismerés

Május elsején Buzás Gyulát, Kovács Jánost és Kolozs Ferencet világ- és országos versenyeken elért kimagasló teljesítményükért az Önkormányzat és a Sportegyesülete jutalmazta.

Fotók: Tamus Angéla

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényzaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényzaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: Sugár István

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Györiné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Jászfényzaru, Városi Könyvtár

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 1995

Felelős vezető: Purda József

Táskaszám: 1083

Megjelenik havonta.

Ára: 25,- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.